

05a

FISKERIDIREKTORATET
BIBLIOTEKET

Bibl

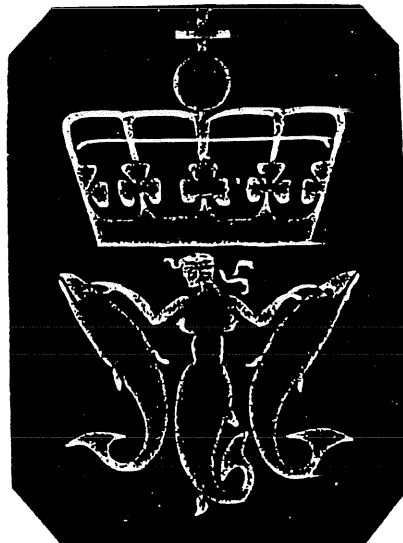
12 JUNI 1995

ÅRSMELDING FOR FISKERINÆRINGEN

I

MELØY KOMMUNE

1994

FISKERIRETTLEDEREN

I MELØY

8150 ØRNES

2423/6 1738

Meløy kommune

Helgelands nordligste kommune med grense i nord til Gildeskål og i sør til Rødøy kommune.

I ytre deler av kommunen er det 755 større og mindre øyer.

Kommunen har et samlet areal på 871 km² , hvorav 53 km² er ferskvann.

Innbyggertallet pr. 1.1.95 var på 7002.
1.1.94 var innbyggertallet 7029.

Hovednæringene i kommunen er fiske og akvakultur, jordbruk, skogbruk og en god del industri, med Norsk Hydros fabrikk i Glomfjord som mest dominerende hva sysselsetting angår. Gjennom Statkraft's utbygging av Svartis-anlegget er kommunen blitt en betydelig kraftprodusent og har vesentlige inntekter herfra.

Ørnes er kommunens administrasjonssenter.

Resyme av beretningsåret

Ved utgangen av 1994 var fiskermanntallet for kommunen på totalt 221 personer, hvorav 129 var oppført på blad B. Ialt var det oppført 12 kvinner, hvorav 7 på blad B.

Det var samtidig registrert 223 fartøy i merkeregisteret for Meløy kommune. Dette var en netto avgang på 38 fartøy i løpet av året.

Totalt ble det landet 1.707 tonn (rund vekt) til de tre mottakene i kommunen som har vært i drift i 1994. Verdien av disse landingene utgjorde kr. 8.114.000,-.

Sysselsetting innen mottaksanleggene utgjorde 6-7 årsverk i 1994.

Oppdrettsnæringen i kommunen utgjør etterhvert en betydelig del for den totale syssel- og bosetting i kommunen. Virksomheten i kommunen under ett hadde i 1994 et produksjonskvantum omtrent som i 1993; ca. 4.700 tonn. De to største aktørene innenfor oppdrett i kommunen sto for en direkte sysselsetting på ca. 50 årsverk i 1993. I tillegg etterspør næringen innsatsfaktorer fra lokale leverandører til store verdier og til grunnlag for betydelig avledet virksomhet lokalt. Mye av slakting og pakking foregår dessuten i andre kommuner og skaper arbeidsplasser der.

Fiskerirettleder er etablert med kontor i kommunens rådhus på Ørnes og har kontorfellesskap med jordbruks-, skogbruks- og næringsetaten, som i 1994 er omorganisert og sammenslått til en ny, utvidet nærings- og naturforvaltningsetat. I løpet av høsten 1994 er også fiskerirettleder-distriktet for kontoret i Meløy, utvidet til også å omfatte kommunene Gildeskål, Beiarn og Skjerstad .

Som følge av den korte tiden med ansvar for dette utvidede distrikt blir det i år ikke utarbeidet årsmelding som omfatter kommunene utenom Meløy.

Kontoret har også i 1994 vært enmannsbetjent.

UTVIKLINGSTREKK

Fiskeflåten

Antall fiskefartøy registrert i Meløy fordelt på lengde.

Lgd i m.	Status 1.1.94	Avgang 1994	Tilgang 1994	Status 31.12.94	Ændring
0.0- 4.9	62	18	4	48	- 14
5.0- 9.9	163	33	10	140	- 23
10.0-14.9	25	4	2	23	- 2
15.0-19.9	7	--	--	7	-
20.0-29.9	4	--	--	4	-
Over 30.0	1	--	--	1	-
Totalt	262	55	16	223	- 39

Alderssammensetning i forskjellige størrelsesgrupper av flåten (pr. 31.12.94)

Bygge år	Under 5.0m	5.0m 9.9m	10.0m 14.9m	15.0m 19.9m	20.0m 29.9m	Over 30.0m	Tot
før-30			2	3	1		6
30-tall		2					2
40-tall		1	4				5
50-tall		8	1	2			11
60-tall	2	25	3	1		1	32
70-tall	28	45	5	1	1		80
80-tall	18	51	6		2		77
90-tall		8	2				10
Sum	48	140	23	7	4	1	223

Kilde: Merkerregisteret for Meløy

Torskefiske

I 1994 var det 59 fartøy hjemmehørende i Meløy som deltok i fartøykvoteordningen for fiske etter torsk. 5 fartøykvoter ble solgt ut av kommunen og/eller ble inndratt som følge av manglende aktivitet og/ eller at eier var over 70 år.

Fartøygruppen fra 13 til 20 meter driver i hovedsak kombinasjonsfiske sei, sild (not), torsk (snurrevad, garn, jukse, line) og rekefiske (trål). For de fartøy som ikke har fartøykvote for torskefiske blir som regel tidsrommet, utenom det som benyttes til deltagelse i maksimalkvoteordningen, brukt til reketrålning og/eller sildfiske.

For seinotbåtene ble sesongen i 1994 omtrent som i 1993 med relativt store avsetningsvansker og svært lave priser. En oppnådde imidlertid god kontinuitet i fisket med bare én stopp i løpet av sesongen.

Sildefisket har de siste årene gitt et brukbart driftsgrunnlag for kystflåten. Det er imidlertid et problem at disse fartøyenes størrelse og mangel på bulkrom, fører til at de kommer relativt dårlig ut både kvantums- og kvalitetsmessig. Tidvis var også sildefiske rammet av stopp (og strenge reguleringer) i selve fisket fordi silda sto svært konsentrert og en fryktet kaos både i fiske og i mottak ved å slippe det helt fritt.

Kommentarer

Arbeidet med merkeregisteret har også i år lagt beslag på mye tid.

Etter at det i 1993 ble slettet nærmere 100 fartøy forventet en å finne noenlunde ryddige forhold.

Det har imidlertid vist seg at det ennå er store mangler og det er slettet 55 fartøy i løpet av året.

En regner med ytterligere frafall etterhvert som maksimalkvotefartøy og merkeregisteret generelt blir kontrollert.

Fiskermanntallet

Også fiskermanntallet er blitt kraftig redusert de siste årene. Årsakene til dette er nok flere, men innskjerpingen i forskriften for føring av manntall anses å ha hatt relativt liten betydning i denne sammenheng.

Pr. 31.12.94 hadde fiskermanntallet i kommunen en slik alderssammensetning:

Alder pr. 31.12.94	Antall personer på blad		
	A	B	
80 år og eldre	12		
70 - 79 år	48		
60 - 69 år	19	15	
50 - 59 år	8	19	
40 - 49 år	2	32	
30 - 39 år	3	30	
20 - 29 år		24	
19 år og yngre		9	
Sum	92	129	221

Kilde: Fiskermanntallet for Meløy.

Videre arbeid med ajourføring av merkeregister og manntall vil ha relativt høy prioritet i fremtiden.

Fiskeindustrien

Tre mottaksanlegg har i beretningsåret vært i aktivitet. Det må her bemerkes at alle anlegg i perioder har hatt stopp i kjøp av fisk.

Dette har vært begrunnet med dårlig lønnsomhet, i forhold til minstepriser (spesielt for garnfanget fisk) og dårlig avsetning generelt.

Sørensen & Co. Konvensjonelt fiskemottak lokalisert på Støtt. Produksjonen omfatter i hovedsak saltfisk og eksport av fisk som fersk, iset vare. Anlegget hadde i 1994 omtrent 2-3 årsverk.

Bolga Fisk A/S. Konvensjonelt fiskemottak lokalisert på Bolga. Produksjon av saltfisk i tillegg til at fisk videresendes som fersk, iset vare. Anlegget hadde i 1994 ca. 2-3 årsverk.

Ragnar Hanssen Fiskemottak. Lokalisert i Neverdal. Anlegget tar i mot og videresender det meste av fisken som fersk, iset vare.

I tillegg har eier tillatelse til oppdrett av torsk, noe som kan bidra til kontinuitet i leveranser. Anlegget hadde i 1994 ca. 2 årsverk.

Råstoffsituasjon/ ilandført kvantum

I 1994 var det gode værforhold på nyåret, men streng kulde førte til store isproblemer for kystflåten som drev hjemmefiske i søndre del av Meløy.

Også i 1994, som i 93, var det vanskelig om leveranse i Lofoten i den mest hektiske sesongen.

Store deler av den større og mest mobile flåten i kommunen, legger fisket til Lofoten i denne sesongen.

Landet kvantum og verdi av disse er gjengitt i egne tabeller fordelt på landinger innen kommunen av hhv. Meløyflåten og "fremmedflåten" og landinger av Meløyflåten utenfor kommunen. I tillegg er kvantum og omsetning fordelt på antall fartøy, fartøystørrelse og hovedarter.

Ut fra foreliggende statistikk er det bare ca. 7.6% av det kvantum som fiskes av Meløyflåten som landes i Meløy kommune. Dette tallet er omtrent det samme som i 1993.

I tillegg kommer et mindre kvantum fra sjølprodusenter av tørrfisk og salt sei.

Flåten merkeregistrert i Meløy sto i 1994 for en landing av totalt 22.752 tonn til en førstehåndsverdi av ca. kr. 57 mill. Kvantumet var levert av ca. 120 fartøy.

Dersom en ser på "hjemmeflåten" isolert finner man en gjennomsnittlig omsetning pr. fartøy på ca. kr. 75.000,-, mens gjennomsnittet blir på kr. 475.000,- når den totale omsetning fordeles på alle fartøy.

Dette viser klart at det er den større, mobile flåten som drar gjennomsnittet opp.

Av totalkvantumet levert av flåten tilhørende Nordland fylke utgjorde Meløyflåtens landinger ca. 7%.

Råstoffprisene var også i 1994 relativt lave.

HAVBRUKSNÆRINGEN

Anleggstyper

Anleggstyper som benyttes er i all hovedsak Polarcirkelmærere. Størrelse og utforming på mærer varierer noe.

Også i 1994 var det kun to konsesjonsinnehavere innenfor oppdrett av laks i kommunen. Den geografiske adskillelse i forhold til hverandre er opprettholdt og synes å fungere godt som forebyggende tiltak mot sykdom og smitte ved ev. sykdomsutbrudd. Dette gjelder også for den innbyrdes årsklasse-separasjon som begge konsesjonshavere benytter seg av. Heller ikke i 1994 har det vært utbrudd av sykdom innenfor oppdrettsnæringen i kommunen.

Produksjon

Den totale produksjonen i Meløy lå i 1994 på i underkant av 5.500 tonn. Dette er en økning på nesten 17 %. Produksjonskvantumet er definert som utgående beholdning - inngående beholdning + uttak i perioden.

Det har til tider vært store problemer i laksemarkedet i beretningsåret med blant annet flere anklager om norsk dumpingsalg. Dette har ført til sterkt varierende priser.

Torris Products LTD. A/S driver en god del videreforedling av laks.

Kvantum videreforedlet i 1994 var omtrent som i forrige år, altså ca. 400 tonn.

Bedriften hadde også i 1994 ca. 18 årsverk direkte. I tillegg kommer en betydelig del arbeid i form av kjøp av varer og tjenester.

Mowi AS, (Bolga-anleggene) driver kun produksjon av laks og har dermed ingen tilsatte til slakting videreforedling.

All ferdigprodusert fisk ble slaktet på Lovund og solgt som fersk iset vare.

Mowi A/S hadde også i 1994 ca. 30 årsverk knyttet til produksjonen av yngel, settefisk og matfisk.

I tillegg kommer indirekte sysselsetting gjennom firmaets behov for kjøp av varer og tjenester.

Det er vanskelig å skulle angi eksakt verdi av den totale, årlige produksjonen innen oppdrettsnæringen, men det er helt klart at det kan dreie seg om verdier på opp mot 500 mill.

Polarsmolt AS er etablert i Meløy og driver produksjon av smolt. Dette er et anlegg som ikke er engasjert i produksjon av matfisk.

Bedriften hadde 6 ansatte i 1994.

I tillegg til konsesjoner for oppdrett av laks var det ved utgangen av 1994 flere tillatelser til oppdrett av torsk. Ut fra det en kjenner til er det bare 2 av disse som har vært i aktivitet i 1994.

Tre konsesjoner for oppdrett av torsk er dessuten inndratt i løpet av året som følge av manglende aktivitet.

Øvrige hendelser vedrørende fiskerinæringen

Kystsoneplanlegging

I løpet av 1994 har en kommet godt i gang med planarbeidet. Det har vært avholdt møter med aktørene i oppdrettsnæringen og med representanter fra Meløy distriktsfiskarlag.

I tillegg fikk en ordnet med innpass på Distriktsfiskarlagets årsmøte slik at det i første omgang ble gitt en orientering om planarbeidet, formålet med kystsoneplan og virkning av denne.

Det meste av datagrunnlaget er i løpet av beretningsåret unnagjort og kommunen regner med å ha planen ute på høring i løpet av sommeren 1995.

Isproblemer

Også i 1994 var det store problemer med isdannelse på fjordene i søndre del av kommunen. Det virker sannsynlig at problemene er en konsekvens av store konsentrerte utslipp av ferskvann i forbindelse med Statkrafts åpning av kraftanlegget lokalisert i Nordfjord; innenfor Holandsfjord.

Et tre-fartøy er i løpet av 1994 plastbelagt for bedre å kunne

Ett tre-fartøy er i løpet av 1994 plastbelagt for bedre å kunne takle de varierte isforhold som nå gjør seg gjeldende.

Det synes ikke som om noen instans føler at de er erstatningspliktige overfor fiskere som gjennom endrede forhold synes å bli påført et årvist økonomisk tap.

Rekruttering

Fiskerirettleder deltok i yrkesorienteringen ved ungdomskolen på Ørnes våren 1994.

To fartøy ble tildelt rekrutteringskvote i 1994.

Ett nybygg på 35 fot ble kontrahert og levert i 1994.

I tillegg ble det kjøpt flere brukte fartøy til kommunen.

En større ombygging ble også utført.

I finansiering av nybygg og større ombygginger er det Statens Fiskarbank som fremdeles er største finansieringskilde.

Meløy kommune, Næringsavdelingen, har imidlertid deltatt i et betydelig antall prosjekter. dette har nok bidratt til både større interesse for utskifting av eldre fartøy, ny-rekruttering samtidig som det har lettet arbeidet med fullfinansiering.

Fiskerinemnd

Fiskerinemnda hadde 2 møter i 1993. Dette er en møtefrekvens som er altfor lav, selv om det er langt mellom de økonomisk store prosjekt.

Nemndmedlemmene er imidlertid blitt kontaktet telefonisk i de saker hvor det har vært ansett som nødvendig nødvendig.

 FISKERIRETTLEDEREN
I MELOY
Per E. Sagen

Ørnes den 30.5.95